

הנזון מן השל
ומצאנו את מחסיו

חסד ונתינה

הנר השל
לאדם האיר

בס"ד

מפתחו הלב מתוך אמונה לפרשת "תצווה" / בירב מנני

מה אפשר ללמוד מנר אוד מאיר?

1. עיקר פרשתנו עוסקת בהמשך ההכנות לקראת בניית המשכן וכליו, בתכנון בגדי הכהנים, באופן לבישתם ובצורת הקדשת הכהנים למלאכת הקודש. אך באמצע ההכנות שבין פרשת תרומה לפרשתנו מופיע הציווי הבא:

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית קתית למאור להעלת נר תמיד".

• מה מצווה הקב"ה בפסוק?

קראו את שאלתו של האברבנל על הפסוק:

מדוע צווה כאן על עריכת הנרות?
שזה לא היה ראוי לצוותו כי אם אחרי עשיית המשכן והנחת המנורה וכל הכלים במקומם.

כתבו בלשונכם את שאלתו של האברבנל.

2. ננסה להבין: מה חשיבותו הגדולה של הדלקת הנר עד שהתורה כתבה אותו באמצע הפעילות הקדחתנית של בניית המשכן?

הנר סמל לאדם.

למה נמשל שמן ההדלקה.

קראו את המדרש שלפניכם:

"כשם שהשמן מאיר, כך בית המקדש מאיר לכל העולם, שנאמר (ישעיה ס', ג') "והלכו גויים לאורך": ולכן נקראו אבותינו "זית רענן" – שהם מאירים לכל..." (מדרש רבה)

"כל המשקים מתערבים זה בזה, והשמן אינו מתערב אלא עומד. כך ישראל אינו מתערבים עם העכו"ם" (מדרש רבה שמות ל"ו, א')

למה נמשל השמן? השלימו.

א. השמן אינו _____ ולכן נמשל ל _____ מפני

ש _____

הנותן אלו
ומצא אלו מחסיר

הנר אלו
לאדם האיר

חסד ונתינה

ב. השמן _____ ולכן נמשל ל _____ מפני _____
ש _____

עם ישראל שמר על ייחודו
וחזר לארצו אחרי אלפיים
שנות גלות בניגוד לכל חוק
טבעי. תפקידו של עם
ישראל להאיר לאומות
העולם מאורו ומאור המקדש
ולכוון את האנושות לאור
האלוקי

למה נמשל הנר?

"משל למי שעומד באפילה. בא להלך - מצא אבן ונכשל בה. מצא ביב -
נופל בו. הקיש פניו בקרקע. למה? שלא היה בידו נר. כך הדיוט שאין
בידו דברי תורה, מצא עבירה ונכשל בה" (מדרש רבה).

השלימו: הנר משול ל _____ כשם שהנר מאיר לאדם בחשכה כדי שלא
יכשל ויפגע כך

"כל מי שעושה מצווה הוא כאילו מדליק נר לפני הקב"ה.
הרבה פעמים שאדם מחבב בליבו לעשות מצווה, ויצר הרע שבתוכו אומר "מה לך לעשות
מצווה ומחסר את נכסיך, עד שאתה נותן לאחרים תן לבניך" ויצר טוב אומר לו "תן
למצווה"..."

- הנר משול ל _____
- מה מפריע לאדם לתת משלו לאחרים?
- כתבו את דברי ה'יצר הטוב' לאדם שמבקש לתת מרכושו לדבר מצווה:

חידה:
על מה נאמר המשפט
הבא:
"אינו עולה מאומה, אך ערכו
רב. הוא מעשיר את המקבל
בלי לרושש את הנותן".

אל: _____

ממני יצר הטוב

3. ללמוד מהנר לעשות חסדים ומעשים טובים.

קראו את המשך המדרש:

פירוש המילים:
קרובינין וסבקיין - נרות שעווה וחלב
מחסר - מפסיד

מה הנר הזה, כשהוא דולק אפילו אלף
אלפים קרוינין וסבקיין מדליקין הימנו אור -
כך כל מי שייתן למצווה אינו מחסר את נכסיו.

מה מסוגל נר אחד מאיר לעשות לאלף נרות?

הנותן אשלו
ומצאנו אף מחסיר

חסד ונתינה

הנר אשלו
לאדם הנאיב

האם בכך פחת אורו?
מה אנו יכולים ללמוד מהנר?

דבר תורה לשבת פרשת "תצווה":

עיקר פרשתנו עוסקת בהמשך ההכנות לקראת בניית המשכן וכליו, בתכנון בגדי הכוהנים, באופן לבישתם ובצורת הקדשת הכוהנים למלאכת הקודש. אך באמצע ההכנות שבין פרשת תרומה לפרשתנו מופיע הציווי: "וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלַיךְ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כְּתִית לְסֹאזֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד". שואל האברבנל: מדוע ציווה כאן על עריכת הנרות? שזה לא היה ראוי לצוותו כי אם אחרי עשיית המשכן והנחת המנורה וכל הכלים במקומם! מדוע באמת ראתה התורה צורך לעצור בנקודה זו – באמצע הפעילות הקדחתנית של בניית המשכן – ולהזכיר דווקא את מצוות הדלקת הנר העתידה? אלא שהנר משול לאדם. השמן שבו מדליקים את הנר משול לעם ישראל שקיימת בו תכונת השמן והוא אינו מתערבב עם אומות העולם. עם ישראל שמר על ייחודו וחזר לארצו אחרי אלפיים שנות גלות בניגוד לכל חוק טבעי. תפקידו של עם ישראל להאיר לאומות העולם מאורו ומאור המקדש ולכוון את האנושות לאור האלוהי. הנר משול לתורה מכיוון שהיא מורה את הדרך כדי שלא ניפול וכדי שנלך בדרך הנכונה. והנר משול למצוות ולמעשים טובים: כל חומר המעניק לזולתו מן השפע המצוי בידו, מחסיר את הכמות שנתן מעצמו. לא כן הנר. אנו יכולים להדליק בנר אחד אלפי נרות, ואורו לא ייפגם במאומה. אף אנו נדע שכשאנו עוסקים בחסד ונתינה אנו לא מחסירים מעצמנו.

חידות וחידודים / הרב הראל זילברנגל, רב בית הספר "מורשת מנחם" גבעת שמואל

מצווה בפרשה - איסור לשון הרע

מעיל התכלת שהיה לבוש בו הכהן הגדול מכפר לדעת חז"ל על חטא לשון הרע. צבע התכלת מזכיר מאוד את בגד הציצית הרומז לנו להרים מבט לשמי התכלת ולהיזכר מהו תפקידנו בעולם. מתוך כך האדם לא יכניס את עצמו לתוך מערבולת של דיבור. בנוסף, נצטוו משה לרקום בשולי המעיל פעמונים ורימונים המסמלים את כל עם ישראל באשר הם. כך עם ישראל מצווים לסבול את כולם כאיש אחד.

מידה בפרשה – שלמות

בעניין הקרבת איל המילואים מציינת התורה שהוא עולה כולו לה' לריח ניחוח (כ"ט, י"ח). רש"י במקום שואל: וכי הנאה יש להקב"ה מהריח? אלא מסביר רש"י שההנאה של הקב"ה מהריח באה כשהוא רואה שעושים את רצונו יתברך. עכשיו כשאין לנו בית מקדש אנחנו צריכים להקפיד כמה שיותר לקיים כל מצווה בשלמות, להקפיד על כל הפרטים בעשייה כי התורה והמצוות צריכות להיות בשלמות.

הנותן מיליו
ומצאנו אף מחסיר

חסד ונתינה

הנך מיליו
לאדם הנאיך

מה חסר? השלימו מילים במקומות החסרים.

- א. "ואתה _____ את בני ישראל, ויקחו אליך _____ זית" (כ"ז, כ')
- ב. "ואתה הקרב אליך את _____ אחיך ואת _____ אתו" (כ"ח, א').
- ג. "ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך _____" (כ"ח, ב')
- ד. ואלה הבגדים אשר יעשו _____ - _____ ו _____ " (כ"ח, ד')
- ה. "ועשית _____ - _____ מעשה חושב" (כ"ח, ט"ו).
- ו. "והיו (הבגדים) על _____ ועל _____ ... חוקת _____ לו ולזרעו" (כ"ח, מ"ג)

בלשון הפרשה – כתבו את המשפטים הבאים בלשון

הפרשה

- א. החושן חייב להיות צמוד למקום חיבורו לאפוד
(כ"ח, כ"ח)
- ב. שולי מעיל התכלת חייבים להיות תפורים היטב
שלא יקרעו (כ"ח, ל"ב)
- ג. לאחר שיתקדשו אוהל מועד וכוהניו, יהיה האוהל
ראוי להיות משכן ה' (כ"ט, מ"ה)

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים
הקשורות אחת לשנייה

שמן	שוהם
בגדי	זהב
אהרון	משפט
אבני	קודש
מכנסי	זית זך
חושן	והתומים
האורים	תכלת
כליל	ובניו
ציץ	בד

שאלת אתגר מתוך

הפרשה:

1. מצאו מילה בפרשה המופיעה רק אצלנו ובפרשת פקודי בנושא המעיל.
2. מצאו מילה בפרשה המופיעה פעמים ברצף.

מה נכון? כתבו נכון או לא נכון לגבי המשפטים הבאים

- א. השמן הנדרש לנר התמיד צריך להיות שמן זית – נכון / לא נכון
- ב. הכהן לבש את האפוד על פלג גופו העליון - נכון / לא נכון
- ג. על אבני השהם היו חקוקים שמות בני ישראל - נכון / לא נכון
- ד. שמות בני ישראל היו חקוקים גם על אבני החושן - נכון / לא נכון
- ה. בשולי המעיל היו תלויים רק רימונים - נכון / לא נכון
- ו. הפתנת צריכה להיות מבד חלק ולא משופץ - נכון / לא נכון
- ז. התורה מכנה את הציץ "נזר הקודש" - נכון / לא נכון